

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Технологія рибного борошна»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність «181 Харчові технології»

Освітня програма «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів»

Рік навчання 2, семестр 2

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Пилипчук Оксана Станіславівна

pilipchuk_os@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2759>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Технологія рибного борошна» є комплексною дисципліною, яка формує систему знань та практичних навичок у галузі харчової промисловості, показників діяльності виробництва кормових продуктів з гідробіонтів, вибір оптимальних варіантів для конкретних природних та господарських умов з метою збільшення виробництва і покращення якості кормів та підвищення ефективності їх використання таких як подовжені терміни зберігання, безпечність, відповідність міжнародним стандартам з врахуванням сучасних технологій та обладнання відповідно до кваліфікаційної характеристики освітньої програми „Технологія зберігання та переробки водних біоресурсів”.

Предметом дисципліни „Технологія рибного борошна” є формування та використання потенціалу студентів з метою покращення результатів діяльності виробництва.

Завдання – надати майбутнім фахівцям необхідний комплекс знань з сучасних технологій виготовлення, зберігання та безвідходного використання рибної сировини. Спеціаліст повинен знати поняття про сировину, її властивості та класифікацію, особливості різних технологій виробництва кормового рибного борошна; вимоги до технологічних операцій виробництва рибного борошна; вимоги стандартів щодо якості кормової продукції., а також вміти оцінювати якість кормового рибного борошна, характеризувати рибне борошно за вмістом в них поживних речовин.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв’язувати задачі і проблеми різного рівня складності наукового, технічного та педагогічного характеру у процесі навчання, науково-дослідної, освітньої діяльності та у виробничих умовах підприємств галузі, що передбачає застосування базових теоретичних знань, розвинутої системи логічного мислення, комплексу теорій та методів фундаментальних і прикладних наук.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 04. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 05. Здатність працювати в міжнародному контексті.

спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 05. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень і проєктів.

СК 07. Здатність розробляти та реалізовувати комерційні та науково-технічні проекти у сфері харчових технологій з урахуванням технічних, комерційних, правових питань та питань охорони праці і довкілля.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН 02. Приймати ефективні рішення, оцінювати і порівнювати альтернативи у сфері харчових технологій, у тому числі у невизначених ситуаціях та за наявності ризиків, а також в міждисциплінарних контекстах.

ПРН 03. Застосовувати спеціальне обладнання, сучасні методи та інструменти, у тому числі математичне і комп'ютерне моделювання для розв'язання складних задач у харчових технологіях.

ПРН 04. Застосовувати статистичні методи обробки експериментальних даних в галузі харчових технологій, використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для обробки експериментальних даних.

ПРН 05. Обирати та впроваджувати у практичну виробничу діяльність ефективні технології, обладнання та раціональні методи управління виробництвом з урахуванням світових тенденцій розвитку харчових технологій.

ПРН 06. Розробляти та реалізовувати програми розвитку підприємств галузі на коротко- та довгострокову перспективу, аналізувати та оцінювати їх ефективність, екологічні та соціальні наслідки.

ПРН 08. Здійснювати захист інтелектуальної власності у сфері харчових технологій, виконувати відповідні патентні дослідження, готувати документи на отримання патентів на винаходи і корисні моделі.

ПРН 09. Вільно володіти державною та іноземною мовами для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій у сфері харчових технологій.

ПРН 11. Оцінювати та усувати ризики і невизначеності при прийнятті технологічних та організаційних рішень у виробничих умовах для забезпечення якості та безпечності харчових продуктів.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, самостійні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
3 семестр				
Модуль 1.				40
Тема 1 Вступна лекція. Основні способи виробництва кормового борошна та жиру з рибної сировини	4/2/20	Знати Стан рибної галузі. Характеристику сировини для виробництва кормових продуктів з гідробіонтів. Стандартизацію та сертифікацію виробництва кормових рибних продуктів. Основні способи виробництва кормового рибного борошна. Форрафінація (гідратація) жирів. Виробництво кормового рибного борошна пресово - висушувальним способом. Обробку підпресового бульйону. Виробництво кормового рибного борошна різними методами, а саме: центрифужно-висушувальним, способом прямого	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).	<i>Виконання та здача лабораторних робіт</i> – зараховано. <i>Модульна тестова робота</i> в eLearn.
Тема 2 Пресово-сушильний, центрифужно-висушувальний способи виробництва рибного	4/2/15		<i>Виконання та здача лабораторної роботи</i> (в методичних рекомендаціях та самостійно).	<i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn.

борошна		висушування, методом прямого висушування в киплячому шарі, способом екстракції з використанням органічних розчинників та ферментативним способом.	<i>Виконання самостійної роботи</i> (завдання вметодичних рекомендаціях та eLearn).	
Тема 3 Виробництво кормового борошна способом прямого висушування та екстракційними методами	4/4/15	Вміти на основі різної сировини виготовляти кормове рибне борошно та правильно обирати необхідні режими їх виробництва та дослідження. Використовувати сучасне лабораторне обладнання та прилади для дослідження фізико-хімічних показників рибного борошна.	<i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - veLearn).	
Модуль 2.				30
Тема 4.. Технологія виробництва кормових гідролізатів, ЗЦМ, кормового рибного силосу та фаршів	4/4/15	Знати види хімічного консервування рибних кормових продуктів. Технологію кормового рибного фаршу, рибного силосу. Технологію виробництва кормового замітника цільного молока та рибного кормового гідролізату. Асортимент кормових продуктів з крилю, а також кормові продукти з двостулкових молосків. Вміти на основі сировини створювати нові технології комбінованих гідролізованих продуктів в поєднанні з гідробіонтами та правильно обирати необхідні режими їх термічної обробки. Використовувати сучасне лабораторне обладнання та прилади для дослідження фізико-хімічних показників готових виробів, а також проведення різних видів їх термічної обробки.	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).	<i>Виконання та здача лабораторних робіт</i> – зараховано. <i>Модульна тестова робота</i> в eLearn.
Тема 5. Технологія виробництва кормових продуктів з ракоподібних та молосків	4/8/15		<i>Виконання та здача лабораторної роботи</i> (в методичних рекомендаціях та самостійно). <i>Виконання самостійної роботи</i> (завдання вметодичних рекомендаціях та eLearn). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - veLearn).	<i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Всього за 3 семестр	20/20/80	-	-	70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Здобувач вищої освіти повинен здавати усі роботи в заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використанні мобільних девайсів, додаткової літератури під час модульних контрольних робіт, заліків та екзаменів заборонено. Письмові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекційних та лабораторних занять є обов'язковим для всіх здобувачів вищої освіти. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем або в он-лайн формі. Пропущені лабораторні заняття відпрацьовуються студентами в лабораторії кафедри.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів/заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	Не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Дворецький А. І., Желтов Ю. О., Гончарова О. В. та ін. Використання кормових компонентів переробки продукції тваринництва при вирощуванні риби. Рибне господарство України. 2013. № 1. С. 34–39.
2. Айдинян Т. Г. Збереження якості м'ясо-кісткового та рибного борошна. М'ясна індустрія. 2009. № 4. С. 49-50.
3. Богомолів В., Головня Є. Про контроль якості рибного борошна. Комбікорми. 2002. № 7. С. 54.
4. Головня Є. Метод визначення фальсифікації рибного борошна. Комбікорми. 2014. № 3. С. 70–72.
5. Єгоров Б. В., Фігурська Л. В., Труфкаті Л. В. Вплив теплової обробки на санітарну якість екструдованої кормової суміші з рибною сировиною. Наукові праці Одеської національної академії харчових технологій. 2011. № 14. С. 48–52.
6. Єгоров Б. В., Левицький А. П., Фігурська Л. В. Перспективи використання малоцінної риби у кормовиробництві. Зернові продукти і комбікорми. 2011. № 1. С. 39–42.
7. Єгоров Б. В., Фігурська Л. В. Розробка технології виготовлення екструдованої кормової суміші для риб. Зернові продукти і комбікорми. 2013. № 1. С. 36–42.
8. Каратнюк Т. М. Натуральний оптимально збалансований кормовий продукт – рибне борошно. Сучасна ветеринарна медицина. 2014. № 2. С. 72–73.
9. Мельник О. Найбільш цінний і дорогий компонент. Наше птахівництво. 2017. № 3 (51). С. 60–64.

10. Теплицький В. А., Корякіна А. В. Нормативний метод прогнозування виробництва рибної продукції. Рибне господарство. 2016. № 6. С. 27–31.

11. Слободянюк Н.М., Менчинська А.А., Голембовська Н.В, Андрощук О.С., Тулуб Д.О. Технологія переробки риби. Методи аналізу: навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт». 2018. 264 с.